

**UCHWAŁA NR LXV/445/2023
RADY MIEJSKIEJ W DOBRYM MIEŚCIE**

z dnia 26 stycznia 2023 r.

**w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Przeciwdziałania oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2023 – 2027 dla Gminy Dobre Miasto”.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U z 2023, poz. 40) oraz art 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn. Dz.U. 2021 poz. 1249), **Rada Miejska w Dobrym Mieście uchwała, co następuje:**

§ 1.

Uchwała się „Gminny Program Przeciwdziałania oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023 - 2027 dla Gminy Dobre Miasto”, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Dobrego Miasta.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu poprzez wywieszenie na tablicy informacyjnej Urzędu Miejskiego w Dobrym Mieście.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Ryszard Łańko

*Załącznik nr 1 do uchwały Nr LXV/445/2023
Rady Miejskiej w Dobrym Mieście
z dnia 26 stycznia 2023 r.*

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE W GMINIE DOBRE MIASTO
NA LATA 2023 – 2027**

WPROWADZENIE

Niniejszy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023 - 2027 obejmuje zadania, które na Gminę Dobre Miasto nakłada ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2021.1249 t.j.). Realizacja Programu, w szczególności w obszarach profilaktyki, ochrony i wsparcia osób dotkniętych przemocą oraz oddziaływań wobec osób stosujących przemoc jest nastawiona na redukcję zjawiska przemocy w rodzinie wśród mieszkańców gminy Dobre Miasto oraz na wzrost efektywności podejmowanych działań.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. w art. 18, art. 47, art. 48 i art. 71 wskazuje, że instytucja rodziny, definiowana w systemie praw człowieka jako „naturalna i podstawowa komórka społeczeństwa” (art. 16 ust. 3 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka) jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej.

Dla skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności właściwego określenia zadań organów państwa, w tym organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, konieczna jest świadomość specyfiki zjawiska i wiedza na temat cyklu przemocy w rodzinie oraz sytuacji psychologicznej osób jej doświadczających, zwłaszcza że z przemocą w rodzinie wiąże się wiele mitów i stereotypów.

Do zadań własnych gminy, zgodnie z art.6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn. Dz.U z 2021, poz. 1249) należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Art. 9b.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jedn. Dz.U z 2021, poz. 1249) [*Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie*]:

1. Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

2. Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 i 5, oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

3. Do zadań grup roboczych należy, w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie;
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy;
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

POJĘCIE PRZEMOCY

O przemocy w rodzinie i jej definicji mówi art. 2. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Ilekcioć w ustawie jest mowa o:

1. członku rodziny - należy przez to rozumieć osobę najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz.U.2022.1138 t.j.), a także inną osobę wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą;
2. przemocy w rodzinie - należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

RODZAJE PRZEMOCY¹:

Fizyczna - naruszanie nietykalności fizycznej. Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np.: popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz - tzw. "policzek", przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, itp.;

Psychiczna - naruszenie godności osobistej. Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby np.: obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, grożenie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, krzywdzenie zwierząt, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, itp.;

Seksualna - naruszenie intymności. Przemoc seksualna polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu, np.: wymuszanie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, itp.;

Ekonomiczna - naruszenie własności. Przemoc ekonomiczna wiąże się celowym niszczeniem czyjejś własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Np.: niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek "na wspólne konto", sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, itp.

Zaniedbanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np.: nie dawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp. Zaniedbanie może być również nie zapewnianie poczucia bezpieczeństwa osobie niesamodzielnej.

FAZY CYKLÓW PRZEMOCY

Dla dynamiki związku między sprawcą a ofiarą przemocy charakterystyczny jest tzw. cykl przemocy. Koncepcja cyklu przemocy pozwala lepiej zrozumieć, co dzieje się z ofiarą maltretowaną i dlaczego ofierze tak

¹ <http://www.niebieskalinia.info/index.php/przemoc-w-rodzynie/8-rodzaj-przemocy>

trudno jest przerwać psychologiczną więź łączącą ją ze sprawcą przemocy. Cykl przemocy przebiega w trzech fazach:

Faza narastania napięcia

Charakteryzuje się ona stopniowym wzrostem napięcia oraz nasilającymi się różnymi sytuacjami konfliktowymi. Sprawca wykazuje cechy poirytowania, rozdrażnienia i stałego pobudzenia. Najmniejszy drobiazg wywołuje u niego ataki agresji, prowokuje kłótnie, konflikty, a w konsekwencji doprowadza do awantury. Dodatkowo zaczyna coraz więcej spożywać alkoholu i/lub przyjmować inne substancje psychoaktywne. Krytykując i obrażając ofiarę, poprawia swoje samopoczucie. Wraz z upływem czasu staje się coraz bardziej niebezpieczny. Ofiary przemocy zachowują się ostrożnie, by nie drażnić sprawcy. Starają się nie doprowadzać do sytuacji konfliktowych, poprzez m.in. dobre wypełnianie obowiązków, spełnianie zachcianek, uspokajanie i przeproszanie sprawcy. Niekiedy próbują go usprawiedliwiać, np. obarczając siebie winą. U niektórych ofiar występują w tej fazie różne dolegliwości fizyczne: bóle głowy i/lub żołądka, utrata apetytu, bezsenność. Inne cechuje niepokój, nerwowość lub utrata chęci do życia, apatia. Objawy te są wynikiem narastającego napięcia, które po pewnym czasie stają się trudne do pokonania.

Faza aktu przemocy

Ta faza cyklu jest krótka, trwa od 2 do 48 godzin. Cechuje ją bardzo duża brutalność. Sprawca jest gwałtowny, wybuchowy i nie jest świadomy swojego postępowania, działa jakby w amoku. Przyczyną eksplozji napięcia mogą być nawet błahostki, np. „zupa za słona”, spóźnienie czy odmienne zdanie. Skutki użytej przemocy są groźne, często zagrażają życiu i zdrowiu ofiary. W wyniku eskalacji napięcia może ona doznać różnych obrażeń, m.in. podbitego oka, połamania kości, obrażeń wewnętrznych, poronienia ciąży czy śmierci. Osoba doświadczająca przemocy często pomniejsza jej skutki, by dodatkowo nie drażnić sprawcy. Po zakończeniu wybuchu agresji, ofiara jest w szoku. Emocje, jakie jej towarzyszą, są dość zróżnicowane. Odczuwa wstyd, złość, oszołomienie, przerażenie, także bezradność.

W zachowaniu jest apatyczna, traci wiarę w sens i ochotę do życia. Najczęściej w fazie aktu przemocy decyduje się i prosi o pomoc innych, np. wzywa policję, albo składa doniesienie do prokuratury na sprawcę.

Faza spadku napięcia, czyli tzw. „miodowego miesiąca”

Sprawca przeprosza ofiarę za swoje negatywne zachowanie, wyraża skruchę i żal. Zapewnia, że incydent był jednorazowy, nigdy więcej się już nie powtórzy. W zachowaniu okazuje uczucie miłości i ciepła, pomaga w obowiązkach domowych, odgrywa rolę wzorowego partnera. Dodatkowo obdarowuje prezentami, okazując nie tylko dbałość i troskę, lecz także szczególne zainteresowanie. Ofiara zaczyna wierzyć, że doznana krzywda była incydentem, a partner się zmienił. Dlatego postanawia dać drugą i kolejną szansę. W związkach z dłuższym stażem zgoda następuje poprzez pozorowanie, że nic się nie wydarzyło, były tylko tzw. „ciche dni”. Zachowanie to przedłuża trwanie traumatycznej więzi, od której współzależni są oboje. W fazie tzw. miodowego miesiąca,

ofiara zapomina o doznanych cierpieniach, a sprawca czuje się bezkarny. Nie ponosi jakichkolwiek konsekwencji za to, czego dokonał. Osoba dotknięta przemocą odczuwa współuczestniczenie w kwestii odpowiedzialności za zdarzenia. Faza ta nie trwa długo. Cykl przemocy powtarza się coraz częściej, w krótszych odstępach czasu. W kolejnych cyklach przemoc jest dotkliwsza, gwałtowniejsza, przyjmuje coraz brutalniejsze formy. Charakteryzuje się dużą dynamiką i różnorodnością. Ofiary dość często rezygnują z pomocy osób i służb, tj. wycofują wcześniej złożone skargi. Sprawcy nie cechuje wytrwałość w roli dobrej osoby. W konsekwencji faza trzecia, tzw. miodowego miesiąca, przemija i ponownie rozpoczyna się pierwsza, tj. narastanie napięcia. Mechanizm ten działa na zasadzie błędnego koła. Większość osób doznających przemocy domowej potwierdza jej cykliczność.

CZYNNIKI RYZYKA

Czynniki ryzyka (markery) to cechy, które zwiększają prawdopodobieństwo ponownego ataku przemocy. Obejmują one psychologiczne oraz psychospołeczne cechy sprawców i ofiar oraz dynamikę ich związku, przy czym nie są one przyczynowe.

Do kluczowych czynników ryzyka przemocy domowej zalicza się:

- Biologiczne, do których zalicza się temperament, uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego.
- Psychologiczne, czyli zaburzenia osobowości, charakteropatie, zaburzenia kontroli emocjonalnej i zachowań, silne negatywne emocje, chłód emocjonalny, frustracja, stres, przeżycia traumatyczne związane z byciem świadkiem lub ofiarą przemocy.
- Społeczno-kulturowe, to akceptacja społecznego przyzwolenia na bicie i stosowania kar cielesnych wobec bliskich, w celu wymuszenia posłuszeństwa. To przyjęcie najczęściej stanowiska, że mężczyzna w rodzinie winien pełnić rolę „pana i władcy”.
- Dziedziczenie wzorca - przemoc jako wzorzec przekazywana jest z pokolenia na pokolenie. Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem przemocy uczą się i przyswajają sobie negatywne zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami.
- Środowiskowe i stres społeczny, do których należy bezrobocie, niski status socjoekonomiczny, złe warunki mieszkaniowe, izolacja społeczna rodziny itp.
- Uzależnienie, nadużywanie alkoholu i innych środków psychoaktywnych, które wyzwała agresję, pobudza do działania, osłabiając zdolność samokontroli sprawcy. Stan bycia nietrzeźwym nie zwalnia go z odpowiedzialności za swoje czyny mimo, że sprawcy często wykorzystują ten fakt jako czynnik usprawiedliwienia ich negatywnego postępowania.

- Niwelowanie skutków psychologicznych wynikających z obecnej sytuacji na świecie, np. pandemia, wojna na Ukrainie.

CELE PROGRAMU

Cele Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Dobrze Miasto na lata 2023 – 2027 są zbieżne z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023 (Uchwała nr 248 Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023).

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dąży do rozwoju spójnego i wielopoziomowego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie opartego o wyspecjalizowane zasoby instytucjonalne i ludzkie, pomiędzy którymi istnieje relacja współpracy.

Celem ogólnym Programu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie, zapewnienie ochrony jej ofiarom, skuteczne oddziaływanie na jej sprawców oraz podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych na ochronę ofiar przemocy, edukowanie osób stosujących przemoc i korygowanie agresywnych zachowań oraz postaw.

I. Cel strategiczny			
Działania profilaktyczne w zakresie profilaktyki przemocy w rodzinie			
Działania	Podmiot realizujący	Czas realizacji	Wskaźniki
Zwiększenie intensywności działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	MOPS, GKRPA, ZI, oświata, PCPR, Komisariat Policji	Cały okres realizacji Programu	<ul style="list-style-type: none"> • liczba materiałów informacyjnych mówiących o przyczynach i skutkach przemocy w rodzinie oraz instytucjach udzielających pomocy rodzinie przeżywającej kryzys, • liczba osób, które stwierdzą, że w wyniku uczestnictwa w poszczególnych działaniach polepszyła się ich wiedza na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
Podniesienie poziomu świadomości mieszkańców gminy na temat przyczyny i skutków przemocy w rodzinie.	MOPS, GKRPA, ZI, oświata, PCPR, Komisariat Policji	Cały okres realizacji Programu	<ul style="list-style-type: none"> • liczba ankiet i wywiadów przeprowadzonych z mieszkańcami gminy i specjalistami pracującymi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, • liczba artykułów/programów o tematyce przemocy i jej przeciwdziałaniu w lokalnych mediach, • liczba osób/rodzin objętych poradnictwem rodzinnym, • liczba zrealizowanych programów profilaktycznych przeprowadzanych w szkołach i liczba uczniów nimi objętych.

Podniesienie poziomu świadomości mieszkańców gminy na temat instytucji udzielających pomocy.	MOPS, GKRPA, ZI, oświata, PCPR, Komisariat Policji	Cały okres realizacji Programu	<ul style="list-style-type: none"> liczba ankiet i wywiadów przeprowadzonych z mieszkańcami gminy i specjalistami pracującymi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, liczba artykułów/programów o tematyce przemocy i jej przeciwdziałaniu w lokalnych mediach. liczba spotkań warsztatów dla rodziców
--	--	--------------------------------	---

II. Cel strategiczny			
Działania edukacyjno-korekcyjne kierowane do osób stosujących przemoc			
Działania	Podmiot realizujący	Czas realizacji	Wskaźniki
Usprawnienie procedury interwencji wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie <ul style="list-style-type: none"> stosowanie procedury „Niebieskich Kart”, przeprowadzanie wspólnych interwencji służb w środowisku osób uwikłanych w przemoc 	MOPS, GKRPA, ZI, oświata, Komisariat Policji	Cały okres realizacji Programu	<ul style="list-style-type: none"> stosowanie procedury „Niebieskich Kart”, przeprowadzanie wspólnych interwencji służb w środowisku osób uwikłanych w przemoc
Kierowanie w miarę możliwości do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	MOPS, GKRPA, ZI, oświata, PCPR	Cały okres realizacji Programu	<ul style="list-style-type: none"> współpraca z jednostkami realizującymi programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc wobec bliskich oraz kierowanie na nie sprawców przemocy z terenu gminy Dobre Miasto. Liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno-edukacyjnym

III. Cel strategiczny			
Działania w stosunku do osób doświadczających i stosujących przemoc w rodzinie			
Działania	Podmiot realizujący	Czas realizacji	Wskaźniki
Badanie zasobów oraz potrzeb w zakresie zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie.	MOPS, GKRPA, ZI, oświata, Komisariat Policji	Cały okres realizacji Programu	<ul style="list-style-type: none"> baza zasobów instytucjonalnych, raporty ewaluacyjne
Zwiększenie dostępności do informacji w zakresie możliwości i form pomocy psychologicznej, medycznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.	MOPS, PCPR, ZI, GKRPA, oświata, ochrona zdrowia, Komisariat Policji	Cały okres realizacji Programu	<ul style="list-style-type: none"> liczba placówek udzielająca wsparcia i pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, liczba ulotek, plakatów, informacji medialnych informujących o podmiotach świadczących pomoc

			osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, <ul style="list-style-type: none"> liczba osób, które stwierdziły, że w wyniku uzyskanej pomocy poprawie uległa ich sytuacja życiowa.
Prowadzenie działań terapeutycznych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	MOPS, PCPR, ZI, GKRPA, oświata, ochrona zdrowia, Komisariat Policji	Cały okres realizacji Programu	<ul style="list-style-type: none"> liczba świadczonych porad (medyczne, prawne, psychologiczne, socjalne, zawodowe), liczba wspólnych interwencji służb.
Działania zmierzające do zmotywowania społeczności lokalnych do włączenia się w system monitorowania zjawisk związanych z przemocą	MOPS, społeczność lokalna	Cały okres realizacji Programu	<ul style="list-style-type: none"> Liczba lokalnych kampanii
Warsztaty rodzicielskie dla rodziców lub opiekunów z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie w oparciu o zagadnienia „Szkoły dla rodziców i wychowawców” lub/i Porozumienia bez Przemocy”.	MOPS	Cały okres realizacji Programu	<ul style="list-style-type: none"> Ilość osób korzystających z oferty

IV. Cel strategiczny			
Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie			
Działania	Podmiot realizujący	Czas realizacji	Wskaźniki
Zapewnienie możliwości udziału w różnych formach doskonalenia zawodowego (wewnętrznego i zewnętrznego), których celem jest podnoszenie kwalifikacji oraz doskonalenie umiejętności osób pracujących bezpośrednio z osobami stosującymi przemoc oraz osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie	MOPS, GKRPA, ZI, PCPR, oświata, ochrona zdrowia, Komisariat Policji	Cały okres realizacji Programu	<ul style="list-style-type: none"> liczba zrealizowanych szkoleń dla osób pracujących z osobami doświadczającymi i stosującymi przemoc w rodzinie (nauczycieli, wychowawców, opiekunów pedagogów, psychologów, pracowników instytucji pomocy społecznej oraz służby zdrowia, organizacji pozarządowych, przedstawicieli innych instytucji, stowarzyszeń i związków wyznaniowych), liczba osób uczestniczących w szkoleniach, liczba osób podnoszących kwalifikacje (podniesienie poziomu wykształcenia, zdobycie dodatkowych kwalifikacji, uprawnień) w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

			lub prowadzenia terapii ze wszystkimi stronami konfliktu.
Zapewnienie możliwości podnoszenia kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie rozpoznawania wczesnych symptomów występowania zjawiska przemocy w rodzinie	MOPS, GKRPA, ZI, PCPR, oświata, ochrona zdrowia, Komisariat Policji	Cały okres realizacji Programu	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zrealizowanych szkoleń dla osób pracujących z osobami doświadczającymi i stosującymi przemoc w rodzinie (nauczycieli, wychowawców, opiekunów pedagogów, psychologów), • liczba osób uczestniczących w szkoleniach, • liczba osób podnoszących kwalifikacje (podniesienie poziomu wykształcenia, zdobycie dodatkowych kwalifikacji, uprawnień) w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
Poprawa sprawności i jakości świadczonych usług w zakresie przemocy w rodzinie przez instytucje do tego zobowiązane i uprawnione	MOPS, GKRPA, ZI, PCPR, oświata, Komisariat Policji	Cały okres realizacji Programu	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zrealizowanych projektów, działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, • liczba instytucji współpracujących ze sobą

ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

1. Ogółu społeczeństwa, w tym osób zagrożonych przemocą w rodzinie.
2. Osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. Świadków przemocy w rodzinie.
5. Służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy, wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym lub dotkniętym przemocą a także zmniejszenia zjawiska występowania przemocy w Gminie Dobre Miasto przez:

1. podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zwiększenie wiedzy na temat mechanizmów i skutków przemocy,

2. rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
3. podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób i rodzin zagrożonych bądź dotkniętych przemocą,
4. zwiększenie osobom i rodzinom dotkniętym przemocą dostępu do pomocy specjalistycznej, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy,
5. zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie, w tym rozwój:
 - programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
 - programów psychologiczno-terapeutycznych,
 - innych – uzupełniających korekcję i terapię osób stosujących przemoc w rodzinie,
6. podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą oraz osób ją stosujących.

SKALA I DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE DOBRE MIASTO

Analiza zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Dobre Miasto została opracowana na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego, Komisariatu Policji w Dobrym Mieście, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodka Profilaktyki i Pomocy Rodzinie oraz Poradni Terapii Uzależnień w Dobrym Mieście.

**Tab. Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrym Mieście
Pomoc finansowa z MOPS z powodu alkoholizmu, narkomanii, przemocy domowej.**

Osoby objęte wsparciem MOPS z powodu:	Ilość rodzin / osób
Liczba rodzin (liczba osób w rodzinach) objętych wsparciem z powodu alkoholizmu	22 rodziny - 34 osoby
Liczba rodzin (liczba osób w rodzinach) objętych wsparciem z powodu narkomanii	2 rodziny – 2 osoby
Liczba rodzin (liczba osób w rodzinach) objętych wsparciem z powodu przemocy w rodzinie	2 rodziny - 4 osoby

Źródło opracowania własne

Osoby uzależnione od środków psychoaktywnych, ale także członkowie ich rodzin byli objęci pracą socjalną (pomoc bez względu na kryterium dochodowe), nie zawsze jednocześnie korzystali ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej.

Tab. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

	2019	2020	2021	2022*
Liczba otrzymanych wniosków ws. objęcia osób nadużywających alkoholu leczeniem odwykowym (liczba kobiet i mężczyzn)	15 m-13 k-2	32 m-27 k-5	33 m-28 k-5	33 m-20 k-13
Liczba spraw rozpatrzonych przez członków komisji RPA	15	32	33	33
Liczba osób, które zobowiązały się do dobrowolnego podjęcia leczenia	12	9	16	8
Liczba osób skierowanych przez komisję na badanie przez biegłych sądowych w celu wydania opinii	9	7	5	8
Liczba wniosków skierowanych przez Komisję do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego	9	7	5	8
Liczba spraw zawieszonych i oddalonych z uwagi na brak przesłanek prawnych, lub zmianę miejsca zamieszkania (poza obręb gminy).	2	7	12	17

* dane na dzień 09.11.2022r.

Tab. Działalność Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Dobrym Mieście

	2019	2020	2021	2022**
Liczba osób korzystających z terapii	133	115	82	80
w tym: współuzależnieni	39	30	20	17
Liczba porad udzielonych w poradni	63	brak danych***	1509	1447
w tym: współuzależnieni	33	brak danych***	355	351

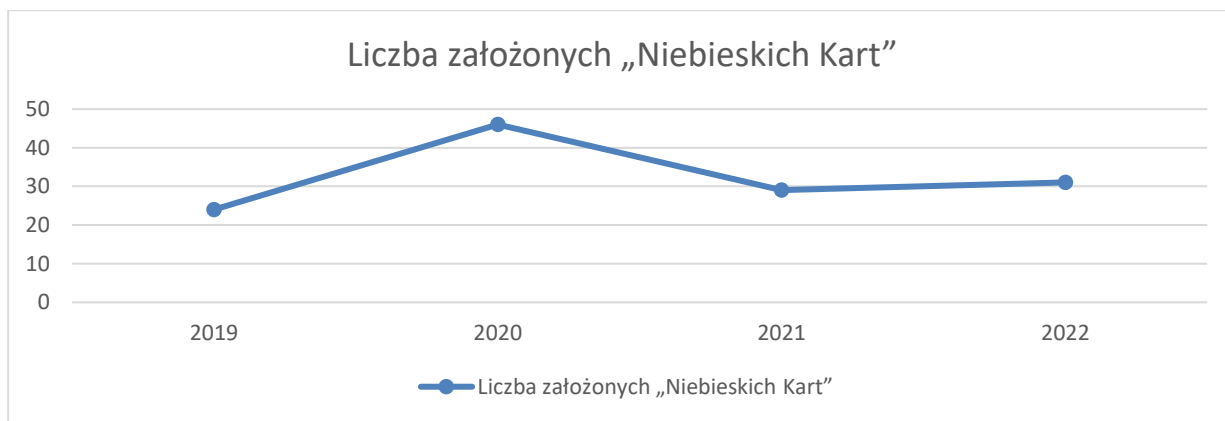
**dane na dzień 19.10.2022r.

*** większość porad w poradni było realizowanych telefonicznie, które nie był ewidencjonowane

Tab. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Dobrym Mieście

	2019	2020	2021	2022
Liczba założonych „Niebieskich Kart”	24	46	29	36
Liczba zakończonych „Niebieskich Kart”	18	14	20	26
Liczba dzieci w rodzinach doznających przemocy	22	44	49	50

dane na dzień 09.12.2022r.

Źródło opracowania własne

Tab. Informowanie Sądu Rodzinnego lub Prokuratury przez Zespół Interdyscyplinarny w Dobrym Mieście o możliwości stosowania przemocy / popełnienia przestępstwa znęcania / zaniedbania w rodzinie w roku 2022:

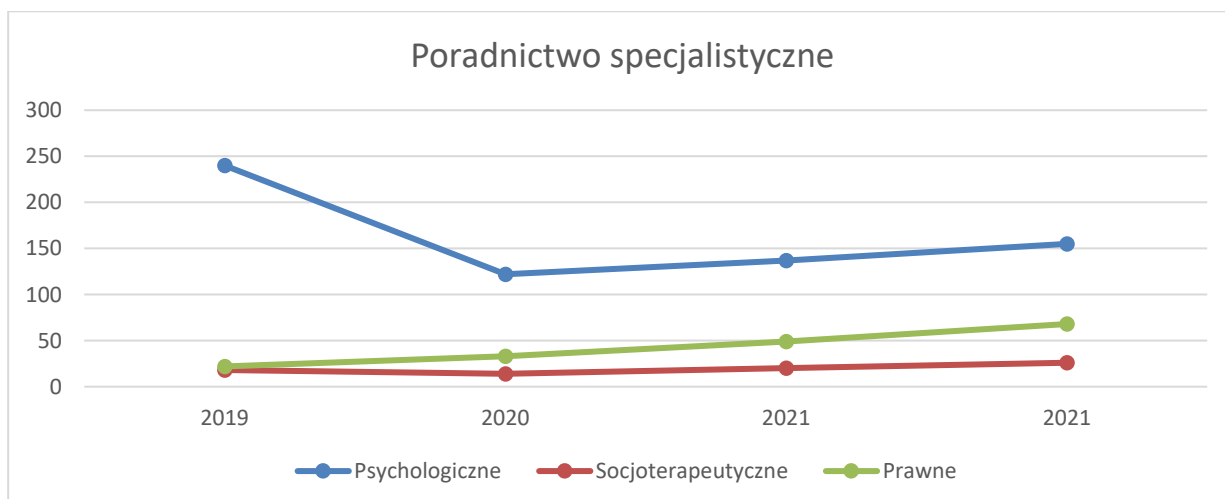
Liczba złożonych wniosków o wgląd w sytuację rodziny do Sądu Rodzinnego w Olsztynie	13
Liczba złożonych zawiadomień do Prokuratury Olsztyn Północ	5

dane na dzień 09.12.2022 r.

Tab. Poradnictwo specjalistyczne.

	2019	2020	2021	2022
Poradnictwo psychologiczne	240	122	137	155
Poradnictwo socjoterapeutyczne	18	14	20	26
Poradnictwo prawne	22	33	49	68

*dane na dzień 25.10.2022r.

Źródło opracowania własne

Mieszkańcy Gminy Dobre Miasto mają możliwość skorzystania ze specjalistycznej pomocy psychologicznej w ramach dyżurów pełnionych w Ośrodku Profilaktyki i Pomocy Rodzinie w Dobrym Mieście (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrym Mieście, ul. Olsztyńska 3, pokój numer 1). Z tej formy bezpłatnej pomocy mogą skorzystać osoby borykające się z uzależnieniem, członkowie ich rodzin, osoby stosujące przemoc oraz osoby doświadczające przemocy w rodzinie, osoby w kryzysie. Pomoc psychologiczna

jest także udzielana w ramach interwencji kryzysowej w przypadku pojawienia się potrzeby udzielenia natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej np. w sytuacji śmierci osoby najbliższej.

Ponadto MOPS nawiązał współpracę z Polskim Towarzystwem Psychologicznym Oddział w Olsztynie w ramach projektu „Mobilny punkt pierwszej pomocy psychologicznej w sytuacjach kryzysowych – indywidualnych, mnogich i masowych wydarzeń traumatycznych”.

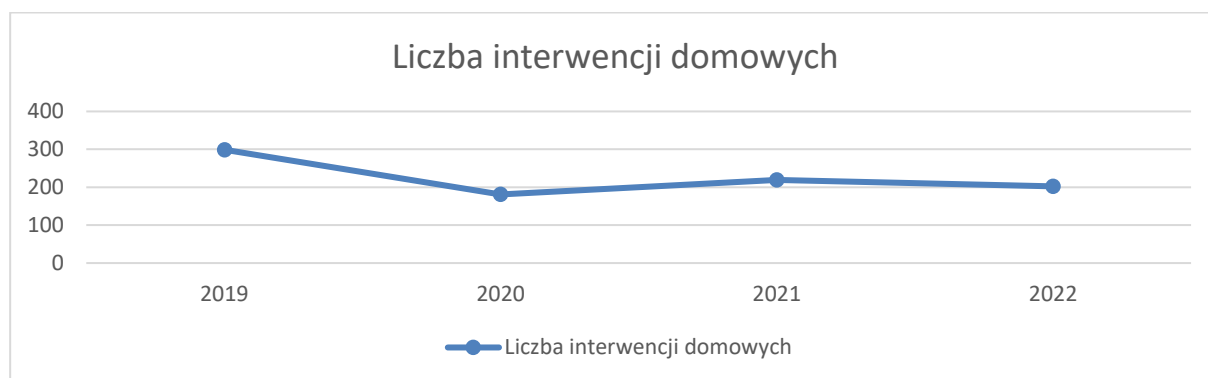
Duże znaczenie szczególnie w czasie stanu zagrożenia epidemicznego ma dostęp do systemu wsparcia, aby zagrożone przemocą domową (kobiety i dzieci), ale także sprawcy czy osoby uzależnione także w „koronakryzysie” mogły szybko i bez przeszkód uzyskać wsparcie oraz skuteczną pomoc.

W 2022 roku była udzielana również pomoc psychologiczna dla obywateli Ukrainy. Pomoc psychologiczna była realizowana w bezpośrednim kontakcie z klientem, z zachowaniem reżimu sanitarnego. Osoby, które z różnych przyczyn nie mogły dotrzeć na poradę miały możliwość kontaktu telefonicznego lub za pomocą środków komunikacji na odległość np. Skype. W sytuacjach nagłych psycholog również świadczył pomoc psychologiczną w miejscu zamieszkania klienta.

Tab. Działania prewencyjne podejmowane przez Komisariat Policji w Dobrym Mieście

	2019	2020	2021	2022*
Liczba przestępstw popełnionych pod wpływem alkoholu	62	40	63	48
Liczba wykroczeń popełnionych pod wpływem alkoholu	58	75	47	51
Liczba interwencji z osobą nietrzeźwą	140	371	242	265
Liczba osób doprowadzonych do wytrzeźwienia	58	37	56	39
Liczba interwencji domowych	299	181	219	202
Liczba założonych Niebieskich Kart	23	38	19	11

*dane na dzień 25.10.2022r.

Źródło: Dane otrzymane z Komisariatu Policji w Dobrym Mieście

Podmioty funkcjonujące na terenie Gminy i Powiatu świadczące pomoc w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrym Mieście,
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie,
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrym Mieście,
4. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Olsztynie,
5. Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna – Punkt Konsultacyjny w Dobrym Mieście,
6. Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Dobrym Mieście,
7. Komisariat Policji w Dobrym Mieście,
8. Szkoły podstawowe i ponadpodstawowe na terenie gminy.

ŹRÓDŁA FINANSWANIA

Realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Dobre Miasto na lata 2023 – 2027 odbywa się w oparciu o następujące środki finansowe:

- budżet gminy Dobre Miasto,
- budżet samorządu województwa,
- dotacja z budżetu państwa na dofinansowania zadań własnych,
- dotacja z budżetu państwa na dofinansowanie zadań zleconych,

MONITORING I EWALUACJA

Realizacja Programu będzie poddawana systematycznemu monitoringowi. Monitoring Programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie Programu w przyszłości. Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację.

Sprawozdanie z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Dobre Miasto na lata 2023 – 2027 jest częścią składową Sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrym Mieście, które jest przedkładane Radzie Miejskiej każdego roku.

REALIZACJA PROGRAMU

- Realizacja działań ujętych w programie, w znacznej części będzie uzależniona od wielkości środków finansowych zaplanowanych w corocznym budżecie gminy.
- Realizację Programu powierza się Kierownikowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrym Mieście.